

ใบความรู้เรื่อง “ความหมาย ลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สื่อความเห็นเน้นกระบวนการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พินิจข้อคิดเห็น (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นส่วนประกอบของข้อมูลต่าง ๆ หากผู้รับสารสามารถพิจารณาวิเคราะห์ได้ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียดได้อย่างชัดเจน ความหมายของข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น (เพชร วิจิตรนาวิณ (ม.ป.ป., หน้า ๑๕ - ๑๗) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงอาจมาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย อาจมีลักษณะเป็นข้อมูลทางสถิติ หรือเป็นรายละเอียดที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นไปตามที่กล่าวไว้อย่างชัดเจน บางครั้งอาจเป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ความรู้ทางวิชาการ หรือเป็นเรื่องราวที่ทราบกันทั่วไป ข้อสังเกต คือ “ข้อเท็จจริง” เป็นสิ่งที่ผู้วิจารณ์ส่วนใหญ่ไม่นำมาโต้แย้ง เช่น

๑) คุณแม่ซื้อเครื่องซักผ้ามาจำนวน ๒ เครื่องเมื่อวานนี้

๒) เมื่อวานนี้ฝนตกทั่วกรุงเทพมหานครส่งผลให้การจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก

๓) นักวิทยาศาสตร์ค้นพบสาเหตุที่ทำให้คนส่วนใหญ่เป็นมะเร็ง ทั้งนี้พบว่าเกิดจากการบริโภคอาหารจำพวกแป้ง น้ำตาล และไขมันจำนวนมาก การสูดดมสารพิษจากการเผาไหม้ของเครื่องยนต์และภาวะความเครียดอย่างต่อเนื่อง

๒. ข้อคิดเห็น คือ การแสดงทรรศนะหรือความคิดเห็นของบุคคลหรือผู้ส่งสารในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็นจากข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่สมบูรณ์ควรมีเหตุผลประกอบให้ทราบชัดเจน การพิจารณาข้อคิดเห็นบางครั้งอาจสังเกตจากกลุ่มคำ เช่น คำว่า “อาจจะ คงจะ เห็นว่า คิดว่า เสนอว่า สันนิษฐานว่า คาดว่า น่าจะ” นอกจากนี้ยังแบ่งข้อคิดเห็นออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๒.๑) ข้อคิดเห็นในข้อเท็จจริง บางครั้งอาจเรียกว่าเป็นการแสดงทรรศนะเชิงข้อเท็จจริง กล่าวคือ มีลักษณะเป็นการคาดเดาเรื่องราวหรือเหตุการณ์จากข้อเท็จจริงในเบื้องต้น ตัวอย่างเช่น

“เกิดไฟไหม้ที่ตลาดท้ายหมู่บ้าน ชาวบ้านวิ่งหนีกันอลหม่าน ตำรวจคาดว่าอาจเกิดจากบ้านต้นเหตุจุดรูปไหว้พระแล้วล้มดับทำให้ไฟลุกลามไปยังบ้านเรือนที่อยู่ใกล้เคียง”

๒.๒) ข้อคิดเห็นเชิงคุณค่า บางครั้งอาจเรียกว่าเป็นการแสดงทรรศนะในเชิงประเมินค่า กล่าวคือ เป็นการตัดสินว่าสิ่งที่มีลักษณะที่ดี สวยงาม หรือมีความเหมาะสมหรือไม่ ตัวอย่างเช่น

“เสื้อที่เธอสวมเมื่อวานนี้ดูสวยดีนะ ดูเรียบร้อยและสุภาพ เหมาะแก่การสังสรรค์ที่จัดขึ้นเป็นอย่างมาก”

๒.๓) ข้อคิดเห็นเชิงนโยบาย บางครั้งอาจเรียกว่าเป็นการแสดงทรรศนะเชิงนโยบาย ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ การเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ บางครั้งอาจเป็นการเสนอแนวทางการแก้ไข ตัวอย่างเช่น

“ผมขอเสนอว่าการลดภาวะโลกร้อนแนวทางหนึ่งที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย คือ การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการซื้อสินค้าจำนวนไม่มากจากร้านสะดวกซื้อหรือห้างสรรพสินค้า โดยเราอาจจะใช้ถุงผ้าที่เตรียมไว้เพื่อใส่สินค้าแทน เพียงเท่านี้ก็ทำให้จำนวนขยะที่เป็นถุงพลาสติกลดลงได้เป็นอย่างมาก”

